Gemeente Leeuwarden

Rekenkameronderzoek

'Armoedebeleid'

11 september 2024

Inhoud

- Relevantie van het onderzoek
- Effect van het armoedebeleid op de inwoners van gemeente Leeuwarden
- Aanbevelingen op basis van bevindingen uit het onderzoek

Inwoners met laag inkomen

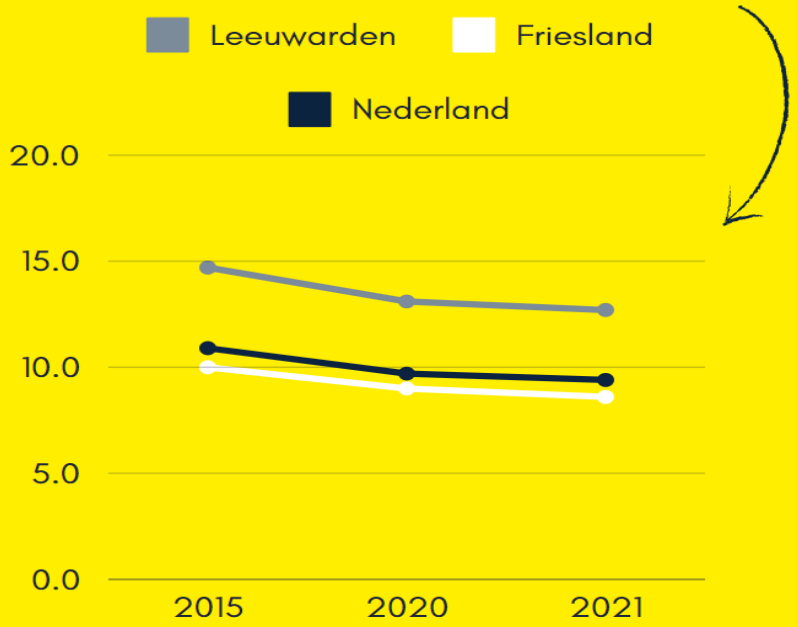
Inkomen gerelateerd aan het sociaal minimum	% van huishouden		
	Leeuwarden	Friesland	Nederland
Inkomen tot 101%	9.5%	6.8%	6.7%
Inkomen tot 110%	13.9%	10.4%	10.0%
Inkomen tot 120%	16.8%	13.3%	12.7%
Inkomen tot 130%	19.5%	16.0%	15.2%

Bron: CBS Statline, voorlopige cijfers 2021

Kinderen met kans op armoede

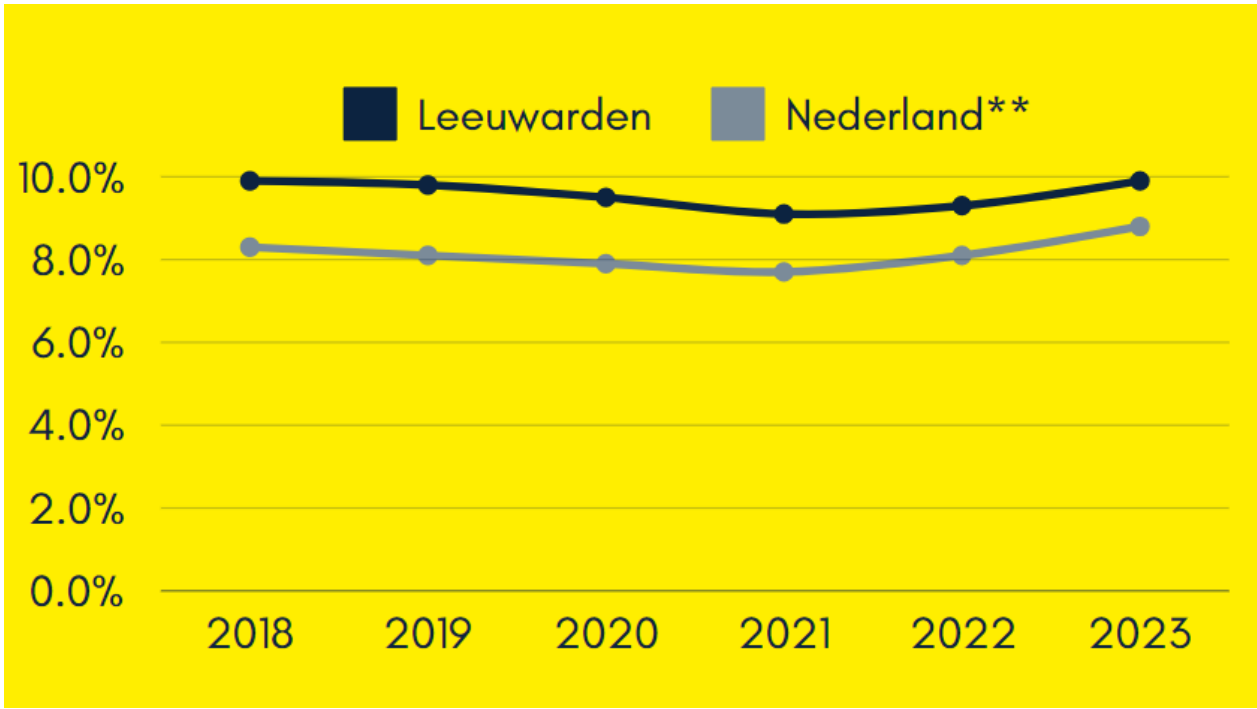
Percentage kinderen met kans op armoede* (% t.o.v. alle kinderen 0-18 jaar).

*Het percentage kinderen dat opgroeit in een huishouden waarbinnen de ouder(s) een inkomen heeft/hebben tot 120% van het sociaal minimum.

Bron: Jeugdmonitor Statline
Bewerkt door Rekenkamer Leeuwarden

Inwoners met geregistreerde schulden

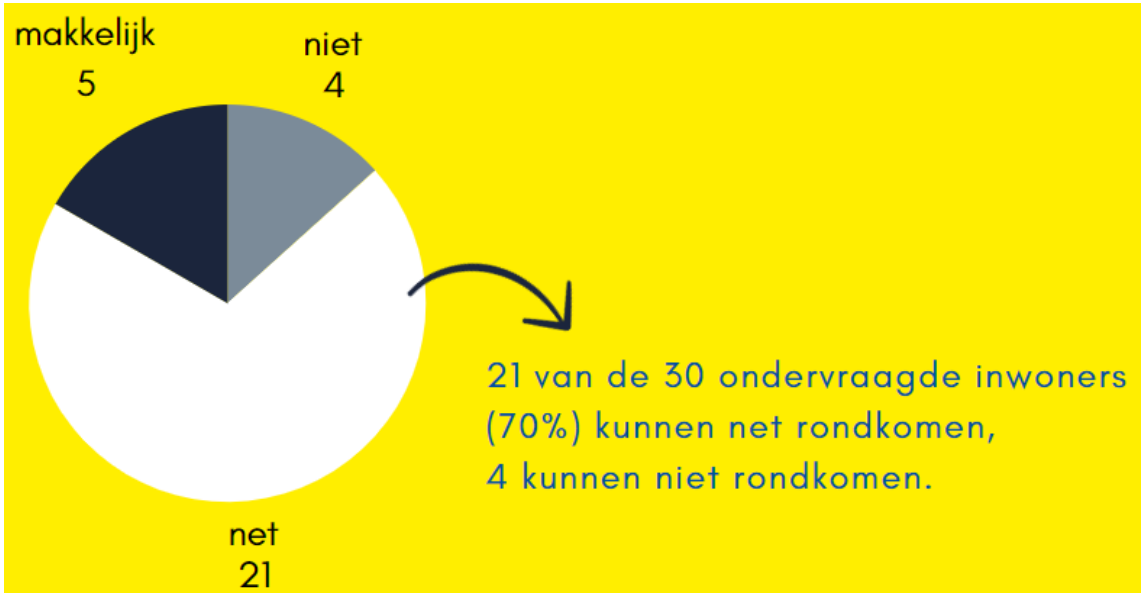
Commissie sociaal minimum / Ombudsman

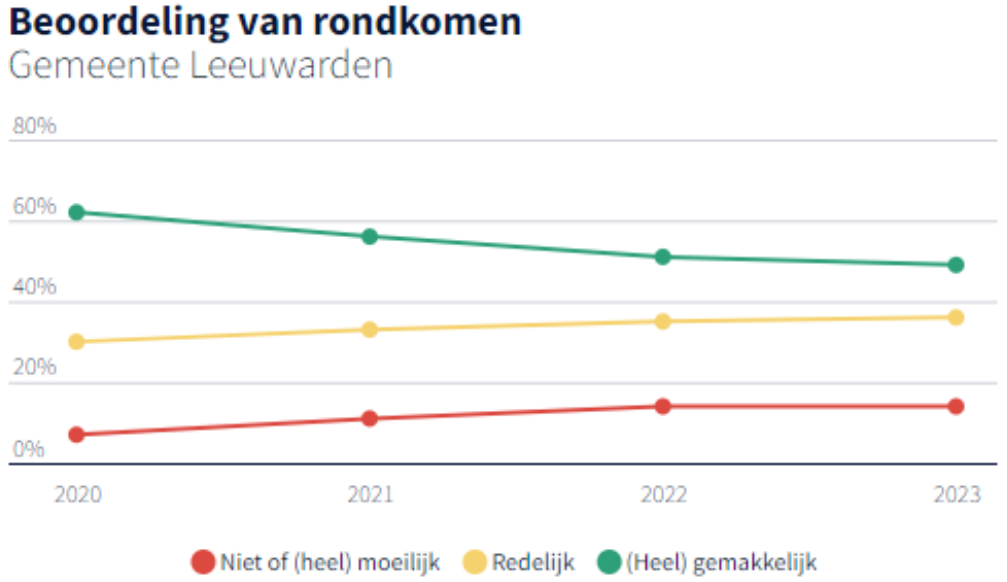
- het sociaal minimum is niet toereikend
- verschillen tussen gemeenten zijn groot

→ lokaal armoedebeleid en minimaregelingen doen ertoe

Effect armoedebeleid op inwoners (1/3)

De ervaringen van inwoners met rondkomen opgehaald via telefonische interviews en een inwoners enquête.

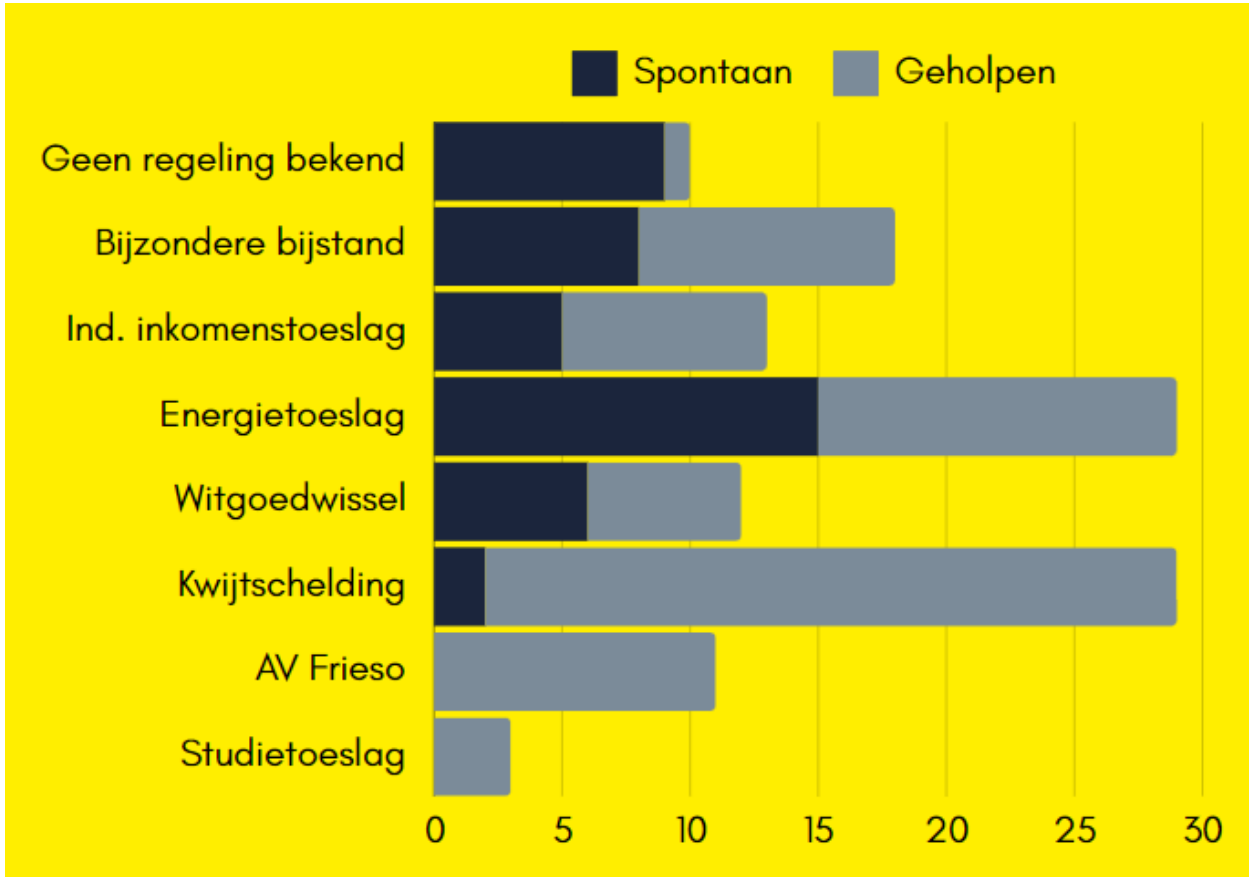
Effect armoedebeleid op inwoners (2/3)

Bekendheid met de regelingen

Minimaregelingen

"Het armoedebeleid van de gemeente Leeuwarden bestaat voor een belangrijk deel uit de regelingen. In hoeverre zijn dit soort regelingen nou een oplossing voor uw dagelijkse uitdagingen op het gebied van rondkomen en geld?"

De meerderheid (**18**) zegt dat de minimaregelingen een beetje bijdragen als oplossing om rond te komen en (**9**) dat de regelingen veel bijdragen.

Van invloed op effectiviteit lokaal beleid (SCP)

- de inrichting en werkwijze van de lokale dienstverlening
- het samenspel van organisaties in het lokale netwerk
- de facilitering van individuele hulpverleners

Aanbevelingen (1/3)

1. Richt integrale sturing t.b.v. optimale monitoring

- *Budgetten en sturing*
  - ➢ Regelingen en instrumenten niet allemaal financieel separaat inzichtelijk in de P&C cyclus
  - ➢ Integrale inhoudelijke en financiële verantwoording over armoedebeleid ontbreekt

- *Monitoring en verantwoording*
  - ➢ Beleidsdoelen niet voldoende smart geformuleerd
  - ➢ Link tussen de doelen en informatie in dashboard en armoedemonitor ontbreekt
  - ➢ Taak van integrale monitoring en sturing niet belegd

2. Heroverweeg de inrichting van de minimaregelingen en vergroot het bereik

- *Uitvoeringspraktijk en beleving van inwoners*
  - ➢ Slechte bereikbaarheid en informatie versnipperd vindbaar
  - ➢ Helft van de ondervraagde inwoners vraagt regelingen niet zelfstandig aan
  - ➢ Keuze voor inrichting en voorwaarden regelingen

Aanbevelingen (2/3)

3. Benut de kracht van de ketenpartners. Maak onderscheid tussen kernuitvoerders en de andere betrokken partners.

- De kracht zit in kennis en contacten van/met doelgroep, leefwereld, onderlinge samenwerking
- Een geëigende procesregie op de samenwerking met ketenpartners ontbreekt
- 2/3 van de ondervraagde organisaties kritisch over de gemeentelijke regelingen

4. Versterk de inzet van ervaringsdeskundigen

- *Uitvoeringspraktijk*
  - Ervaringsdeskundigheid met succes ingezet door Amaryllis. Verder komt inzet ervaringsdeskundigheid amper van de grond.

Aanbevelingen (3/3)

5. Versterk als raad je kaderstellende en controlerende rol

- *Beleid*

➢keuze van in te zetten instrumenten minder weloverwogen tot stand gekomen en hoe elk instrument bijdraagt aan doelbereik onvoldoende duidelijk

- *Doeltreffendheid*

➢Nog niet gestructureerd gerapporteerd over beleidsplan en nog geen tussenevaluatie

De kernboodschap

- Integrale sturing & monitoring
  - goed ingericht proces
  - aanpak voor continue verbetering implementeren (geen sluitstuk)
  - vaste netwerk van samenwerkende partijen aanmoedigen
  - organiseer professionele ondersteuning (tools, datamanagement)

- Integrale instrumentkeuze, in het bijzonder optimaal gebruik van minimaregelingen en het vergroten van het bereik.

Vervolg

Rol van de rekenkamer (kennispartner) bij het verder uitwerken van de aanbevelingen

- reflecteren op voorstellen van de ambtelijke organisatie naar raad
- bijvoorbeeld m.b.t. monitoring en bepaling van de indicatoren

Gemeente Leeuwarden

Hartelijk dank voor uw aandacht!

Vragen?

